Vejledning til sommerhusejere

Kort oversigt over anbefalinger til natur, byggeri, belysning, belægning og udearealer

Grundprincip: Vi bygger i naturen. Det, vi bygger og anlægger, skal tilpasse sig naturen – ikke omvendt.

Denne vejledning samler de væsentligste anbefalinger fra Jammerbugt Kommunes grundlag for nye lokalplaner i sommerhusområder. Formålet er at give sommerhusejere et hurtigt overblik over, hvordan grunde, bygninger og udearealer kan indrettes, så sommerhusområdernes natur- og landskabskarakter bevares.

De vigtigste anbefalinger

1. **Bevar naturgrundens karakter** – Lad grunden fremstå så naturlig og uberørt som muligt. Undgå parcelhuspræg, store plane flader, omfattende haveanlæg og unødige terrænændringer. Terrænregulering bør som udgangspunkt ikke overstige ± 0,5 m.
2. **Saml aktiviteter tæt på huset** – Udhuse, annekser, terrasser, bænke, legeredskaber, spabade, læhegn mv. bør placeres i nærzonen – dvs. tæt ved sommerhuset og som udgangspunkt højst ca. 6 m fra huset.
3. **Brug belysning meget begrænset** – Sommerhusområder bør være mørke områder uden gadelys og uden unødvendig belysning. Udendørs lys bør primært være diskret orienteringslys ved døre. Undgå pyntebelysning, lys langs indkørsler, hegn og terrasser. Eventuel stibelysning bør være lav pullertbelysning med lyset rettet nedad.
4. **Vælg diskret belægning** – Indkørsler og parkeringsarealer bør anlægges med materialer, der falder naturligt ind i landskabet – fx græs, græsarmering, vejgrus, stabilgrus eller knust beton. Undgå asfalt, fliser og granitskærver.
5. **Hold parkering enkel** – Etabler kun mindre parkeringsarealer og undgå store, anlagte flader. Som udgangspunkt bør der højst anlægges parkering til to personbiler. Yderligere parkering bør ske på naturligt underlag.
6. **Undgå hegn og jordvolde** – Faste hegn, plankeværk og jordvolde langs skel eller vej bør undgås. Afskærmning kan kun bruges i begrænset omfang tæt ved huset og bør udføres i afdæmpede materialer og farver.
7. **Plant hjemmehørende arter** – Brug egnskarakteristisk beplantning og plant gerne i spredte grupper frem for som hæk eller randbeplantning. Undgå invasive eller uønskede arter som rynket rose/hybenrose, bjergfyr, kæmpe-bjørneklo og gyvel.
8. **Gør terrasser diskrete** – Terrasser bør placeres tæt ved huset og helst i samme niveau som sommerhusets gulv eller lavere. Store hævede terrasser, trapper og platforme bør undgås, især i åbne og kuperede landskaber.
9. **Placér spabad og lignende med omtanke** – Spabad, vildmarksbad mv. bør placeres tæt ved huset, ikke højt i terrænet og ikke tæt på skel. Udendørs swimmingpools bør som udgangspunkt undgås i åbne sommerhusområder.
10. **Byg lavt og afdæmpet** – Sommerhuse bør underordne sig landskabet. Træ anbefales som facademateriale, og farver bør være mørke eller naturlige – fx brun, grå, naturligt grøn, sort eller træets egen farve.
11. **Lad tekniske anlæg indgå diskret** – Varmepumper, solceller og andre tekniske anlæg bør kun anvendes, hvis de kan integreres i bygningen eller afskærmes diskret. Fritstående solenergianlæg og små vindmøller bør undgås.
12. **Bevar fællesarealer, veje og stier** – Fællesarealer bør fremstå som naturområder og bør ikke bebygges eller indhegnes. Veje bør som udgangspunkt være grusveje, og sommerhusområder bør ikke lukkes med bomme, kæder eller hegn.

Hurtig tjekliste før du ændrer noget på grunden

- Kan ændringen ses tydeligt i landskabet – især fra vej, sti eller nabo?
- Ligger anlægget tæt på sommerhuset og inden for nærzonen?
- Kan terrænregulering undgås eller begrænses mest muligt?
- Er materialer og farver naturlige, afdæmpede og tilpasset området?
- Kan belysningen undværes – eller gøres lav, nedadrettet og diskret?
- Bevarer løsningen naturgrundens åbne og uformelle karakter?
- Er der særlige regler i lokalplan, deklaration, servitutter, klitfredning eller naturbeskyttelse?

Hvad anbefales – og hvad bør undgås?

Anbefales	Bør undgås
Naturgrund, spredt beplantning og lokale arter	Parcelhuspræg, klippede hække og randbeplantning
Græs, grus, stabilgrus og græsarmering	Asfalt, fliser og granitskærver
Diskret orienteringslys ved døre	Pyntebelysning og lys langs indkørsler/hegn
Terrasse tæt ved huset og lavt i terræn	Store hævede terrasser og platforme
Afskærmning tæt ved huset i afdæmpede farver	Hegn, plankeværk og jordvolde langs skel
Træfacader og mørke/naturlige farver	Lyse kontrastfarver og markante materialer
Tekniske anlæg integreret i bygningen	Synlige anlæg på terræn, små vindmøller mv.

Kort huskeregel

Gør mindst muligt – og gør det diskret.

Sommerhuset, terrassen, belysningen, beplantningen, indkørslen og tekniske anlæg bør understøtte det samme princip: Naturen skal være det dominerende, mens hus og anlæg skal falde ind i landskabet.

Kilde: Jammerbugt Kommune, Grundlag for nye lokalplaner i sommerhusområdet, maj 2023. Dokumentet er en retningsgiver og ikke i sig selv juridisk bindende. Konkrete regler afhænger af den gældende lokalplan, deklarationer, servitutter og anden relevant lovgivning.